

Zveza Ljudskih Tradicijskih Skupin Slovenije
Slovenian CIOFF® National Section

Bilten

Št. 3, letnik XI.

julij 2012

Vsebina

<i>Magdalena Tovornik:</i>	Beseda predsednice	31
<i>Janja Ravnikar:</i>	Predstavitev novih članov Upravnega odbora ZLTSS	32
<i>mag. Anja Soršak:</i>	Metliško obredje primerno za vpis v Register žive kulturne dediščine	34
<i>Alenka Klemenčič:</i>	Našemu Folkartu pripadla velika čast – pokroviteljstvo s strani Slovenske nacionalne komisije UNESCO!	36
<i>Anja Draksler:</i>	Ozara pod žarnico zakulisja	37
<i>Zoran P. Trampuž:</i>	Cofovci v Francoski Polineziji	39
<i>Marija Šenk:</i>	IX. Mednarodni otroški folklorni festival »FOS Predoslje 2012«	41
<i>Irena Shanti Malek:</i>	25. obletnica FS KUD »Franc Ile«	43
<i>foto:</i>	Loka - Rošnja	44
	Metliško obredje	44

Bilten je brezplačno glasilo članov Zveze ljudskih tradicijskih skupin Slovenije in izhaja štirikrat letno.

Naslov: Zveza ljudskih tradicijskih skupin Slovenije
Glavni trg 7
p. p. 173
4000 Kranj
e-pošta: cioff-slovenia@cioff.org
internet: www.zltss.si

Bilten ureja Uredniški odbor:

glavni urednik	Janja Ravnikar
član	Janez Florjanc
član	Božidar Fabjan

Prispevke pošiljajte na: janja.ravnikar@gmail.com

Bilten se nahaja tudi na spletni strani ZLTSS: www.zltss.si.

Vsebina člankov izraža avtorjevo mnenje in ne mnenja uredniškega odbora.

Naslovnica: Panjska končnica: Božjepotna Marija – Marija z detetom (Marija kot univerzalna zaščitnica sodi med največkrat upodobljene svetniške osebnosti. Najstarejša danes znana končnica ima letnico 1758 in kaže podobo Marije z detetom.)

Beseda predsednice

Polovica leta je za nami in za mnoge naše članice se pričenjajo priprave na udeležbo na domačih in tujih prireditvah, od katerih so zagotovo najbolj zanimivi folklorni festivali, za katere smo dobili kar nekaj ponudb. Naše članice se na te razpise različno odzivajo. Verjamemo, da bi povabila lažje sprejemale, če bi to ne bilo povezano s precej visokimi potovalnimi stroški, včasih pa tudi z usklajevanjem datumov. Prav sprememba datuma je razlog, da bo letošnja največja svetovna folklorna prireditev FOLKLORIADA 2012 v Južni Koreji minila brez slovenske udeležbe. Prvotno prijavljena folklorna skupina Krog iz Maribora je bila pripravljena nastopiti avgusta, ne pa tudi oktobra.

Izpeljali smo tudi letošnji festival ALPE ADRIA, ki ga je gostila Hrvaška v Punatu na Krku. Slovenijo je letos uspešno predstavljala ljubljanska skupina Židan Parazol. Sestanek CIOFF® predstavnikov vseh štirih držav je potrdil pripravljenost ohraniti ta festival, čeprav je zagotavljanje finančnih sredstev tudi za to prireditev vse težje.

V okviru ZLTSS smo skladno z načrtom izpeljali sejo Izvršilnega odbora v stari in novi sestavi. Tistim, ki so to delo opravljali pretekla štiri leta, smo se za sodelovanje zahvalili, novim članom pa razložili, kaj pričakujemo predvsem od njihovega praktičnega delovanja na terenu v posamični regiji, saj so stiki z našimi članicami ključnega pomena!

Jesen bo spet v znamenju priprav na Kongres CIOFF®, ki se letos po daljšem času vrača v Evropo. Srečali se bomo novembra v Parizu, kjer organizatorica Francija načrtuje več dogodkov skupaj z UNESCO. Če bo vloga za pokroviteljstvo UNESCO nad tem Kongresom pozitivno rešena, bo to prvi Kongres CIOFF® s tem pokroviteljstvom in udeležbo vodilnih funkcionarjev te ugledne mednarodne institucije. Lahko se pohvalimo, da je CIOFF® na letošnjem junijskem zasedanju Generalne skupščine držav članic Konvencije o nesnovni kulturni dediščini v Parizu CIOFF®-u dodelil akreditacijo, ki CIOFF® in vsem njenim nacionalnim sekcijam omogoča svetovalno – ekspertno delo na področju, ki ga pokriva ta Konvencija. Nov izziv tudi za nas in nova priložnost za našo državo, saj je bil na tem zasedanju sprejet tudi sklep, da se v UNESCO prednostno obravnavajo predlogi za vpis na Svetovni seznam UNESCO kulturne dediščine iz držav, ki na tem seznamu še nimajo nobenega elementa – to pa je, kot vemo, tudi Slovenija!

V tej polovici leta je precej naših članic praznovalo visoke jubileje svojega delovanja – ZLTSS jim je podelila priznanja! Vabimo vse članice, da nas pravočasno seznanjajo s svojimi obletnicami, saj so njihovi dolgoletni dosežki na področju folklornega delovanja deležni tudi naših čestitk in uspehov.

Vsem, ki se odpravljate na gostovanja ali pa pripravljate nastope ob različnih priložnostih, želim veliko uspehov in prijetnega druženja.

Magdalena Tovornik, predsednica ZLTSS, predstavnica CIOFF® pri UNESCO

Predstavitev novih članov Upravnega odbora ZLTSS

10. marca letos smo v Trzinu izpeljali Zbor članov ZLTSS, ki je bil tudi volilnega značaja, kar se dogodi na vsake štiri leta. Na novo smo volili člane upravnega odbora, pri čemer funkcija tajnika ni voljena, člane nadzornega odbora in člane častnega razsodišča. Tajnik upravnega odbora in člani strokovnega sveta so bili ponovno imenovani na prvi seji upravnega odbora v tem mandatu. Seznam vseh na novo izvoljenih in imenovanih pridnih pomagačev ZLTSS je objavljen na naši spletni strani <http://www.zltss.si/o-zltss/organi-zltss.html>. Tako imamo za naslednja štiri leta nov upravni odbor, in sicer:

Magdalena Tovornik, predsednica, izvoljena že v njenem drugem mandatu, s pomembno funkcijo predstavnice CIOFF® pri UNESCO.

Zvonko Gantar, večletni tajnik ZLTSS, dolgoletni plesalec in korepetitor FS Sava, 15 let vodja otroške FS. Nekdanji predsednik odbora za folklorno dejavnost pri ZKO Kranj. Strokovni sodelavec več bližnjim kot tudi zamejskim folklornim skupinam. Sedaj že 25 let vodja FS Sava. Prejemnik *Velike Prešernove plakete* v Kranju in *Maroltove listine*.

Samo Rumež, predstavnik festivalov. V delo ZLTSS aktivno vključen od leta 2003. Nekdanji plesalec AFS Študent iz Maribora in njen nek-

danji podpredsednik ter nato predsednik, aktivno vključen v delo Folkarta, sprva kot vodič, kasneje kot producentova desna roka. Leta 2009 prejemnik priznanja z medaljo Zveze kulturnih društev Maribor.

Andrej Košič, območni predstavnik Gorenjske. Izvoljen v prvem mandatu. Nekdanji plesalec in korepetitor AFS France Marolt; nekdanji vodja KUD FS Sava; sedanja plesalec in vodja FS DU Naklo. V dolgi folklorni karieri sodelavec več folklornih skupin v Sloveniji in na tujem v vlogi koreografa in svetovalca. Nekdanji selektor na področju Zasavja in Gorenjske ter dvakratni oblikovalec programa na državnih revijah folklornih skupin. Pred leti dolgoletni član odbora za folkloro pri ZKOS in predsednik Združenja FS Slovenije pri ZKOS. Dobitnik *Maroltove plakete* za življenjsko delo na področju folklorne ter *Reda za zasluge*, ki mu ga je pred dvema letoma podelil predsednik Republike.

Božidar Fabjan, območni predstavnik Ljubljane z okolico. Ponovno izvoljen v tem mandatu. Dolgoletni plesalec FS Emona.

Anton Goričan, območni predstavnik Primorske. Izvoljen v prvem mandatu. V folkloro sta ga leta 1994 povabili njegovi hčerki, ki sta bili pobudnici za ustanovitev folklornega društva v Vipavi, pri čemer je postal predsednik in to funkcijo opravlja še danes.

Janja Ravnikar, območna predstavnica Dolenjske, Posavja in Bele krajine. Ponovno izvoljena v tem mandatu. Urednica Biltena ZLTSS in urejevalka spletnih strani ZLTSS. Nekdanja dolgoletna plesalka FS Emona in nekdanja vodja vaj ŽKUD Tine Rožanc FS Veterani. Sedaj deluje na Dolenjskem.

Liljana Brglez, območna predstavnica Vzhodne Štajerske in Prekmurja. Izvoljena v prvem mandatu. Strokovna vodja folklorne skupine Vinko Korže iz Cirkovc.

Bogdan Kumperger, območni predstavnik Zahodne Štajerske. Izvoljen v prvem mandatu. Nekdanji plesalec Celjske folklorne skupine, kjer je opravljal vrsto organizacijskih in vodilnih funkcij. Do lanskega leta umetniški vodja FS Grifon iz Šempetra v Savinjski dolini, trenutno njen organizacijski vodja. Idejni pobudnik mednarodnega folklorne festivala »Od Celja do Žalca« in njegov sedanji predsednik.

Janja Ravnikar

Metliško obredje primerno za vpis v Register žive kulturne dediščine

Na 32. Generalni konferenci Unesca (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo) je bila oktobra 2003 po več kot treh desetletjih pogajanj, lobiranj, razprav in študij sprejeta *Konvencija o varovanju nesnovne kulturne dediščine*. V veljavo je stopila aprila 2006, ena od držav pogodbenic konvencije pa je od konca leta 2008 tudi Slovenija.

Nameni konvencije (1. člen) so varovati nesnovno kulturno dediščino, zagotoviti njeno spoštovanje, dvigniti zavedanje o pomembnosti nesnovne kulturne dediščine na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni, zagotoviti medsebojno spoštovanje te dediščine ter omogočiti mednarodno sodelovanje in pomoč. Za uresničevanje namenov konvencije je nesnovna kulturna dediščina definirana v 2. členu *Konvencije o varovanju nesnovne kulturne dediščine*, v katerem je zapisano:

»Nesnovna kulturna dediščina« pomeni prakse, predstavitve, izraze, znanja, veščine in z njimi povezana orodja, predmete, izdelke in kulturne prostore, ki jih skupnosti, skupine in v nekaterih primerih posamezniki prepoznavajo kot del svoje kulturne dediščine. Skupnosti in skupine nesnovno kulturno dediščino, preneseno iz roda v rod, nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino, zagotavlja pa jim občutek za identiteto in neprekinjenost s prejšnjimi generacijami, s čimer spodbuja spoštovanje do kulturne raznolikosti in človeške ustvarjalnosti. V tej konvenciji nesnovna kulturna dediščina pomeni le tisto dediščino, ki je skladna z obstoječimi mednarodnimi instrumenti za človekove pravice, z zahtevami o medsebojnem spoštovanju med skupnostmi, skupinami in posamezniki ter s trajnostnim razvojem.«

Najbolj prepoznaven del konvencije predstavljata dva seznama: Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva (v nadaljevanju: Reprezentativni seznam) in Seznam nesnovne kulturne dediščine, ki jo je nujno nemudoma zavarovati (v nadaljevanju: Seznam nujnega varovanja). Vsako leto se seznama podaljšata za nekaj novih vpisanih enot. Tako je po vpisih

novembra 2011 na Seznamu nujnega varovanja 27 elementov, na Reprezentativnem seznamu pa je vpisanih 232 elementov nesnovne kulturne dediščine z vsega sveta (Unesco, 2012). Eden od kriterijev za vpis na kateregakoli od omenjenih seznamov je vključitev elementa v register nesnovne kulturne dediščine, ki je prisotna na ozemlju države pogodbenice, ki element predlaga za vpis na Reprezentativni seznam ali Seznam nujnega varovanja. Ta nacionalni register se v Sloveniji imenuje Register žive kulturne dediščine.

V skladu z *Zakonom o varstvu kulturne dediščine* iz leta 2008 imamo v Sloveniji državno javno službo varstva žive dediščine, njen izvajalec pa se imenuje *Koordinator varstva žive kulturne dediščine*. Naloge koordinatorja je v začetku leta 2011 od Inštituta za slovensko narodopisje Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU prevzel Slovenski etnografski muzej (SEM). SEM je sestavil delovno skupino, ki predstavlja posvetovalno telo koordinatorja pri izdelavi predlogov za vpis v Register žive kulturne dediščine. Čeprav so v skladu s *Pravilnikom o delovanju delovne skupine Koordinatorja varstva žive kulturne dediščine* člani delovne skupine »dolžni aktivno sodelovati pri evidentiranju enot žive kulturne dediščine, pri dajanju pobud za vpis v register, pri pisanju predlogov in pri njihovih dopolnitvah«, prijavo za vpis enote v Register žive kulturne dediščine lahko odda vsakdo, predvsem pa so k temu pozvani nosilci nesnovne kulturne dediščine.

Tako je bilo maja letos za vpis v nacionalni register predlagano metliško obredje, katerega nosilka je Metliška folklorna skupina Ivan Navratil. Trenutno je v Register žive kulturne dediščine vpisanih devet enot (škofjeloški pasijon, cerkljanska laufarija, borovo gostüvanje, obhodi pustnih oračev, škoromatija, obhodi kurentov, drežniški in ravenski pust, pisanje pirhov ob prazniku šempav, izdelovanje papirnatih rož), med katerimi pa plesna dediščina še ni zastopana. Bojan Knific (2010: 130) je v enem od svojih člankov poudaril, da ni dvoma, »da na Slovenskem ne bi imeli dovolj zanimivih, ustrezno dokumentiranih, za celotno nacionalno kulturo in širši prostor pomembnih in resnično 'živih' pojavov plesnega izročila«, kot lep primer vračanja plesnega izročila nazaj v prostor in čas pa navaja ravno Metliško folklorno skupino Ivan

Navratil z izvajanjem metliškega obredja na velikonočni ponedeljek. **Delovna skupina koordinatorja se je sestala konec junija in potrdila, da je enota metliško obredje primerna za vpis v Register žive kulturne dediščine.** Ko bodo vsi postopki zaključeni in bo metliško obredje vpisano v register, bo to lep primer vpisa enega od pojavov plesnega izročila, ki bo lahko služil kot spodbuda tudi za vpis drugih enot. Naslednji termin za oddajo vlog, predlogov in pobud, ki jih bo delovna skupina obravnavala oktobra, je sredi septembra 2012. Vse dodatne informacije o Registru žive kulturne dediščine in možnostih za vpis enot so na voljo na spletni strani Koordinatorja varstva žive kulturne dediščine www.nesnovnadediscina.si.

mag. Anja Soršak

Našemu Folkartu pripadla velika čast – pokroviteljstvo s strani Slovenske nacionalne komisije UNESCO!

Slovenska komisija za UNESCO si nenehno prizadeva za ohranjanje in predstavitve vseh vrst kulturne dediščine na Slovenskem. V aprilu je komisija potrdila častno pokroviteljstvo nad mednarodnim CIOFF® folklornim festivalom FOLKART v Mariboru v letu 2012, ki je ne le največji folklorni festival v Sloveniji, spada tudi med prvih »pet velikih« Evrope.

Tako je komisija Kulturnemu centru Narodni dom Maribor kot organizatorju festivala izkazala izjemno čast, saj je tovrstno pokroviteljstvo edina pot, ki vodi do pokroviteljstva svetovne organizacije UNESCO.

Folklorni festival Folkart je temelj mednarodnega Festivala Lent v Mariboru, ki v svojem dvajsetem letu delovanja postaja vedno bolj prepoznan kot izjemen in nepogrešljiv kulturni dogodek v mednarodnem prostoru.

Alenka Klemenčič, producentka Folkarta

Ozara pod žarnico zakulisja

Na različnih prireditvah, koncertih in revijah imamo možnost videti folklornike v svetlobi žarometov, v njihovih kostumih, lepo naličene plesalke in sveže obrite plesalce. Malo pa je priložnosti, ko jih lahko vidimo pod navadno žarnico, za odrom. Tako smo se z Akademsko folklorno skupino Ozara Kranj odločili, da ob našem jubileju na ogled postavimo najzanimivejše trenutke teh naših šestdesetih let delovanja.

Folklorna dejavnost ni bila nikoli samo ples, vedno je bilo v ospredju tudi druženje, ki omogoča boljšo povezanost skupine, kar vodi konec koncev tudi k njeni uspešnosti. Na razstavi *Skriti kotički Ozare* smo se lahko sprehodili vse od krsta novih članov pa do fotografij poročenih parov, ki so se našli na Ozari. Na zemljevidu smo lahko prešteli zastavice držav, kamor smo že potovali na turneje, in se nasmejali ob fotografijah »spoznavnih žurov«, vsakoletnih tradicionalnih zabav v Cerknici, pustnih vaj in ostalih družabnih dogodkov. Poleg obeh plesnih skupin so se nam predstavili še *Kranjski furmani* in *Bodeče neže* s svojimi zgodbami.

Ozarino leto se začne konec septembra, ko se v začetno skupino vpijujejo novi člani. Ni dolgo tega, ko smo ob pomanjkanju mladih fantov, ki bi želeli plesati, sklenili, da bomo šli s kombijem po Primskem in jih bomo nekaj kar nalovili. Pa nam tega ni bilo treba, saj se je že v naslednjem letu zgodilo, da je prišlo v začetno skupino celo več fantov kot pa deklet. Prva skupna zabava čaka mlade plesalce že kmalu oktobra, ko se odpravijo na tematsko obarvan »spoznavni žur«, kjer se po navadi navežejo prva prijateljstva, zanetijo prve iskric simpatije, največ pa se verjetno opazuje, išče svoje mesto v skupini in pa – seveda – pleše! In ne samo polke in valčke. Sama se še dobro spominjam koreografije kavbojskega plesa, ki smo se ga naučili na našem spoznavnem večeru na Svetem Joštu nad Kranjem.

Glavna zabava vodilno skupino po navadi čaka kmalu po novem letu. Že tradicionalno takrat lovska koč v Cerknici okupirajo Marsovci, Rimljani, medicinske sestre s svojimi zdravniki, partizani, tigrovc, havajske plesalke, kavboji, kmetje in kmetice, lovci in gozdarji, saj zabava vsako leto poteka pod geslom, ki ga upravni odbor razglasi dovolj zgodaj, da plesalci preiščemo svoje kleti, babičina podstrešja, pokličemo prijatelje za ideje in tako skušamo navdušiti v karseda inovativnih kostumih. Tako so se letos med pravimi pravcatimi lovci

skrivale mušnice, zajčki, poleg gozdarjev z motornimi žagami pa smo našli tudi lokostrelce.

Seveda pa si je to zabavo treba zaslužiti – nanjo smejo samo kršчени člani. Tukaj pa ne gre za kakšno veroizpoved, ampak za Ozarin krst novih članov, ki se organizira po navadi na vsaki dve leti, ko se nabere dovolj novih plesalcev. Po številnih zabavnih nalogah, ki jih ti izpolnijo, sledi prisega, v kateri plesalci obljubimo, da bomo postali pravi folklorniki in da bomo peli veliko slovenskih ljudskih pesmi. Tega se še posebej držimo v ponedeljkovih in sredinih večerih, ko se hladimo po napornih vajah in ob kitari ali harmoniki pozabimo, da bo zjutraj nov delovni dan. Obljubimo tudi, da bomo pili samo slovenska vina, da nam bo ples igra nog, obljubimo pa si še prijateljstvo ter točnost na vajah in nastopih.

Šestdeset let truda in veselja mnogih generacij smo aprila proslavili z dvema večernima koncertoma, v uspeh katerih smo vložili prenekatero dodatno uro dela, saj smo našo dvorano Doma krajanov Primsko vo spremenili v pravo gostilno, in sicer po vzoru resnične furmanske gostilne Pr´Jak, ki je nekoč obratovala na Primskem. Veliko pridnih rok je več mesecev zbiralostole po raznih župniščih, gostilnah, pri zasebnikih. Dvorano smo opremili z napisi, ki so v začetku preteklega stoletja viseli po slovenskih gostilnah, kot na primer: »Ne pljuvaj po tleh!«, »Ne nadleguj žensk v moji hiši!«, »Pijanim ne točimo!«, »Na upanje dajemo v spremstvu staršev v starosti nad 100 let!«, »Na puf ne točimo!«. Samoposkrbeli smo še za vino, vodo, kranjsko klobaso, hren in prato za vse obiskovalce. Poseben pečat je večeru dal Mito Trefalt, ki je duhovito povezal zgodbe nas plesalcev, ki smo predstavljali romarje, delavce, popotnike iz različnih pokrajin Slovenije, ki smo v Kranj prišli po delo. Plesne nastope so s svojim petjem popestrile *Bodeče neže*, ki so prišle kot romarice, pa seveda domači *Kranjski furmani*, ki so zanetili pretep s »Štajerci« za lepo natarico. Poleg »auf bixa« pa je odlično publiko najbolj navdušil zadnji splet *Pokop pusta na Gorenjskem*, še posebej Pustova vdova.

Ta dva večera, ki smo jih preplesali pod žarometi, sta nosila pečat našega dela, ki ga je vložil vsak sam, doma pod svojo žarnico, predvsem pa skupnih priprav in odlične energije, ki že toliko let vlada med plesalci.

Anja Draksler, plesalka pri AFS Ozari

Cofovci v Francoski Polineziji

Nekako leto poprej nas je strokovni odbor ZLTSS izbral za sodelovanje na 3. *Festival International de Papeete »Danse et Musique du Monde«* od 2. do 13. aprila 2012 na Tahitiju v Francoski Polineziji.

Ko se je poglelo prvo navdušenje in so bili domala vsi člani za sodelovanje na turneji, se je število udeležencev ustavilo pri številki 28. Temu je prav gotovo botrovala cena, pa tudi dolžina turneje, saj je turneja trajala od 29. marca do 19. aprila 2012. Letala oziroma letalske karte so posebna zgodba, ki so zaradi datumov letov iz načrtovanih 16 dni turneje podaljšale na 22 dni. K sreči nam je z nasveti veliko pomagala naša predsednica gospa Tovornik, tako da smo se na turnejo res dobro pripravili. Na STO so nam prijazno priskočili na pomoč in nam dali na voljo veliko propagandnega materiala. Naše plesalke so se organizirale in nabavile veliko spominkov in daril. Med drugim smo vzeli s seboj nekaj značilnih prehrabnih izdelkov, kar smo s pridom uporabili na stojnici, ki nam je bila na voljo vselej, ko smo nastopali na glavnem odru. Za gostovanje smo pripravili lično zgibanko z opisom skupine in petimi plesi, s katerimi smo se predstavili na Tahitiju.

Ko smo tistega četrтка, 29. marca zgodaj zjutraj odleteli iz Ljubljane, si kljub napotkom in poizvedovanju po spletu nismo predstavljali, kam pravzaprav gremo. Potovanje do Papeeteja je trajalo 38 ur, saj smo imeli 12 urni postanek v Los Angelesu, kar pa ni bilo nič narobe, saj smo si mimogrede ogledali Hollywood, v centru mesta smo si ogledali znamenito športno dvorano Staples center, pa še na plažo v Santa Monico smo se zapeljali. Po celonočnem letu smo zgodaj zjutraj prileteli v Faa na Tahitiju. Čakalo nas je prijetno presenečenje. Pričakala nas je predsednica festivala gospa Mickaela Folituu, nas vse ovenčala z značilnim tahitijskim rožnim venčkom, plesalci domače skupine pa so nam zaplesali njihove značilne ples. Mi pa smo se hiteli preoblačiti, saj je bilo že navsezgodaj 28 °C.

Prijetno presenečenje ob sprejemu se je razblinilo po prihodu v šolo, po imenu Taimoana. Ker je bil to zadnji dan pred počitnicami, smo samo odložili prtljago in se takoj podali na kratek ogled Papeeteja, kjer smo takoj doživeli šok ob visokih cenah hrane in pijače. Po vrnitvi iz mesta smo se namestili v učilnice, ki smo jih morali najprej pospraviti, da smo lahko po tleh namestili jogije, na katerih smo spali ves čas festivala. Prehrana je bila v nasprotju z namestitvijo zelo solidna.

Čeprav je bil to že tretji festival zapovrstjo, pa jih še vedno tarejo porodne težave. Organizacija je marsikdaj šepala, vendar pa so se organizatorji potrudili in z veliko mero dobre volje sproti rešili vse težave. Edina resna zamera organizatorju je, da nam kljub našim prošnjam in moledovanjem niso dodelili angleško govorečega vodiča. Že ime festivala »Ples in glasba sveta« sugerira, da na festivalu niso sodelovale le folklorne, ampak tudi glasbene skupine: Bagad de Lahn Bihoue iz Francije, švicarski rogisti in nemška pihalna godba. Ostale skupine, vključno z domačimi, pa smo pridno poskakovale. Centralno festivalsko mesto je bilo postavljeno pred občinsko stavbo, z velikim odrom, pokritim s šotorom, tako da smo bili zaščiteni pred morebitnim dežjem. Vsega skupaj smo imeli na turneji deset nastopov.

Sicer pa se je organizator potrudil in nam organiziral ogled kar nekaj turističnih zanimivosti: Pointe Venus – kjer so pristali kapitan Cook in ladja Bounty; Gauginov muzej smo si žal ogledali le od zunaj in še kaj bi lahko našteval. Od »turističnih« aktivnosti je potrebno posebej omeniti izlet na otok Mooreo. Tam so nam pripravili lep sprejem s piknikom in plesno delavnico. Cofovci smo jim zaplesali primorske ples v pareah, naše punce pa so se na plesni delavnici učile tipičen ženski polinezijski ples.

Po zaključku festivala smo se Cofovci odpravili še na Bora - Boro. Zahvaljujoč gospe Tovornik, ki nam je posredovala naslov gospe Sylvane Tomorug, so se nam počitnice na Bora - Bori res lepo in poceni odvile. Gospa Sylvana se je neskončno potrudila in nam poleg ugodne namestitve v Le Maitai hotelu organizirala krožni avtobusni ogled otoka, piknik na enem izmed atolov, ki obkrožajo Bora - Boro, in obisk na županstvu v glavnem mestu Vaitape. Obiskali smo tudi šolo, v kateri je Sylvana zaposlena kot profesorica. Učencem in profesorjem smo zapeli nekaj naših pesmi, zaplesali primorske ples kar v civilu, ti pa so z velikim navdušenjem sprejeli ta naš »civilni« nastop. Za češnjo na torti nam je Sylvana organizirala brezplačno gala večerjo z županom in plesno predstavo, organizirano za vse goste v našem hotelu, na katero so poleg nas povabili še švicarsko skupino, ki je bila na počitnicah v istem hotelu.

Lahko zapišem, da smo Cofovci doživeli znova eno lepo in zanimivo, vendar ne ravno poceni turnejo.

Zoran P. Trampuž

IX. Mednarodni otroški folklorni festival »FOS Predoslje 2012«

KD FS ISKRAEMECO Kranj skupaj z Osnovno šolo Predoslje in JSKD-OI Kranj organizira že IX. Mednarodni otroški folklorni festival »FOS PREDOSLJE 2012«. Velika odzivnost in prepoznavnost tradicionalnega dogodka z mednarodno udeležbo, dvodnevni plesnimi, glasbenimi, gledališkimi in literarnimi dogodki so le del programa, ki privablja in združuje mlade od vsepovsod. Prireditve potekajo v Kulturnem domu v Predosljah in njegovih zunanjih prostorih, na Glavnem trgu v Kranju »Pri vodnjaku« in v prostorih Osnovne šole v Predosljah.

V letu 2000 smo pripravili temelje za Mednarodni otroški festival »FOS Predoslje«, grafično podobo in osnovo za dolgoročni projekt, ki se sedaj odvija že deveto leto. Najprej smo festival pripravljali periodično vsako drugo leto, leta 2008 pa je festival postal vsakoletno tradicionalen. Tema festivala je bila že na začetku zasnovana tako, da se vsako leto nadgrajuje, zato bomo v letu 2012 skupaj z vsemi sodelujočimi predstavljali pisani šopek kulturne dediščine. V šopek lahko povezujemo ples, glasbo, pesmi, dogodke, države. Odziv na projekt in dogodke je odličen. Vsako leto je več društev pripravljeno sodelovati, nastopiti in pomagati pri projektu, zato bomo dogodke še nadgrajevali in jih dodajali z otroškimi programi ustvarjalnega dela z izvedbo širokega spleta kreativnih otroških delavnic in kulturno – izobraževalnega programa za otroke. Poleg osrednje predstave, ki bo v dvorani KD Predoslje in njen drugi del v starem delu kranjskega mestnega jedra »Pri vodnjaku«, se bo v Osnovni šoli Predoslje in v KD Predoslje odvijal še spremljevalni program z naslednjimi vsebinami:

Ustvarjalne delavnice, animacijski in izobraževalni program
Iznajdljivost in rokodelske sposobnosti bodo otroci dokazali z izdelovanjem različnih plesnih figuric. Na velika platna bodo risali različne plesne elemente, pa tudi peli, igrali, plesali in ustvarjali. Otroci in mladostniki pri ustvarjanju odkrivajo in razvijajo svoje talente in se tako tudi spoznavajo z različnimi obrtni in ročnimi deli.

Razstava v Osnovni šoli Predoslje

Razstavili bomo vsa dela, ki jih bodo otroci ustvarili na delavnicah. Tako bomo pripravili razstavo z veliko paleto barv in izdelkov, v

Kulturnem domu pa razstavo živih lutk, napravljenih v najrazličnejša oblačila, kostume in narodne noše iz pisanega sveta folklorne.

Gledališki kotichek

Povabili bomo dramske in lutkovne, otroške in mladinske skupine in s tem mladim ustvarjalcem ponudili možnost, da se predstavijo svojim vrstnikom, prijateljem in vsem, ki jih ta zvrst zanima in bogati.

Projekt predstavlja drugačnost in nov pristop. S takšno zasnovo vključujemo nove ciljne skupine na drugačen način. Zasnova festivala je inovativna in predstavlja koncept več različnih dogodkov. S festivalom hočemo javnosti predstaviti nepoznane plesne in običaje, tako slovenske kot tuje, in s tem ljudem razširili spekter poznavanja kultur. Naš drugi cilj je, da vsem generacijam, predvsem pa mlajšim, s pomočjo festivala dokažemo edinstvenost posamezne kulture in posledično s tem dosežemo spoštovanje vsake kulture posebej. Na ta način želimo spodbuditi njihovo lastno ustvarjalnost in s tem bogatenje kulturnega življenja v širšem slovenskem okolju in izven slovenskih meja. Za zaključek festivala vedno pripravimo druženje vseh sodelujočih.

V projekt je vloženo veliko dela, znanja, truda in prostega časa, vendar za uspešno izpeljani festival potrebujemo tako finančna sredstva kot ljudi, ki nas podpirajo in verjamejo v nas in naše delo. Zato smo ponosni, da je obisk nadpovprečen, dvorana vedno polna in udeležba na vseh spremljevalnih dejavnostih festivala enkratna. Tako festival pridobiva vse večjo prepoznavnost tudi izven naših meja.

Izpolnite prijavnico in pridite 5. in 6. oktobra 2012 s svojo folklorno, glasbeno, pevsko ali gledališko skupino na IX. Mednarodni otroški folklorni festival »FOS Predoslje 2012« v Kranj, kjer pripravljamo bogat folklorni in spremljevalni program. Udeleženci festivala so lahko skupine, ki se ukvarjajo s poustvarjanjem ljudskih plesov, glasbe, pesmi, običajev, otroške in mladinske folklorne, vokalne, instrumentalne ali vokalno – instrumentalne skupine. Prijavnico in razpis z dodatnimi informacijami dobite na www.folklor.si.

Marija Šenk

25. obletnica folklorne skupine KUD »Franc Ile« Loka – Rošnja

Folklorna skupina KUD »Franc Ile« Roka – Rošnja je 31. 3. 2012 v večnamenski dvorani OŠ Starše pripravila mednarodni folklorni festival v počastitev 25. Obletnice svojega delovanja. Scenarij te prireditve je pripravil umetniški vodja in koreograf Vasja Samec, katerega nit je bilo dogajanje na sejmu. Folklorna skupina je skozi to obdobje ustvarila preko 20 odrskih postavitev, izbral pa je postavitev *Žegnaje, Fsaka ftica je vesela, Majsko drevo* in *Karneval*. V dogajanje na sejmu pred vaško cerkvijo je vključil otroško folklorno skupino Osnovne šole Starše, ki je bila ves čas 60-minutnega dogajanja in poteka koncerta vključena v dogajanje ob stojnicah ter odplesala tudi svojo odrsko postavitev. V drugem delu koncerta sta se predstavili gostujoči folklorni skupini, AFS KUD Študent iz Maribora in FS KUU Mala Subotica s Hrvaške.

Na koncu prireditve je posebno plaketo za prve korake s skupino prejela Neva Kovačič, strokovna sodelavka za folklorno dejavnost pri JSKD OI Maribor, ki je o tem, kako folklor ohranja ljubezen, povedala sledeče: »Za to, kako ohranjanje ljudske tradicionalne umetnosti posledično povzroča spodbujanje in ohranjanje ljubezni med moškim in žensko, plesalcem in plesalko, posamezniki znotraj skupine, na vasi in v širši okolici, v občini Starše, je živ dokaz folklorna skupina KUD »Franc Ile« Loka – Rošnja.«

Irena Shanti Malek

Metliška folklorna skupina Ivan Navratil je tudi na letošnji vuzemski ponedeljek zavirala kolo. Obredne igre je zaključila s petelinjim bojem in turnom. Praznovanje je zaključila s ponovitvijo zaviranja kola, v katerega so se vključili tudi obiskovalci (nekateri so se pred tem po stari navadi morali odkupiti). (foto: Janja Ravnikar)